

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Педагогічний факультет
кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи**

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ОСОБИСТОСТІ В
КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка»
Спеціальність 231 Соціальна робота
Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
соціальної педагогіки та соціальної роботи
Протокол №1 від «28» серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Соціально-педагогічний супровід особистості в кризових ситуаціях
Викладач (-і)	Протас Оксана Любомирівна
Контактний телефон викладача	+380997429808
E-mail викладача	oksana.protas@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Середа, 15.00-17.00
2. Анотація до освітнього компонента	
Освітній компонент «Соціально-педагогічний супровід особистості в кризових ситуаціях» спрямований на формування у здобувачів загальних і фахових компетентностей для успішної реалізації науково-дослідних, прикладних завдань соціальної роботи. Він спрямований на ознайомлення здобувачів вищої освіти з системою теоретичних знань із психології станів та поведінки людини в кризових ситуаціях та формування у них практичних умінь роботи з людьми, які переживають кризову ситуацію.	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
Метою вивчення освітнього компонента є формування у здобувачів вищої освіти загальних і фахових компетентностей для успішного виконання завдань майбутньої професійної діяльності для допомоги людям, які переживають кризові ситуації. Завдання: формування у здобувачів вищої освіти компетентностей аналізувати особливості кризових ситуацій, знань їх видів, причин виникнення; умінь аналізувати стани особистості, виникаючі внаслідок цих ситуацій; формування умінь поведіння в кризових ситуаціях та компетентностей діяльності з людьми, які їх переживають.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральна компетентність.	
Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності.	
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	
ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	
ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	
ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.	
Фахові компетентності	
ФК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів	

досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

ФК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

ФК 6. Здатність впливати на подолання міжособистісних, внутрішньо сімейних конфліктів, надавати необхідну консультативну психолого-педагогічну допомогу дитячим, молодіжним, громадським об'єднанням, групам соціального ризику, дітям та підліткам, які потребують допомоги.

ФК 8. Здатність вести документацію щодо дітей, які потребують соціальної реабілітації: їх особові справи, листування з органами виконавчої влади, суб'єктами профілактично-виховної та лікувальної реабілітації, батьками (та особами, які їх замінюють).

ФК 17. Здатність вивчати сучасні суспільні проблеми з метою діагностування, прогнозування, надання соціально-педагогічної допомоги й підтримки та здійснення різних напрямів соціально-педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 8 Складати плани виховної та реабілітаційної роботи.

ПРН 9. Впливати на подолання міжособистісних, внутрішньо сімейних конфліктів, надавати необхідну консультативну психолого-педагогічну допомогу дитячим, молодіжним, громадським об'єднанням, групам соціального ризику, дітям та підліткам, які потребують допомоги

ПРН 10. Здійснювати соціально-педагогічний супровід здобувачів освіти, колективу та мікрогруп, осіб, які потребують піклування чи перебувають у складних життєвих обставинах.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин - 90
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
1	231 «Соціальна робота»	1	вибірковий

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.

Тема 1. Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка особистості в умовах сучасних викликів	2	2	6
Тема 2. Теоретико-методологічні дослідження особистості у кризових ситуаціях життя. Життєва криза	2	2	6
Тема 3. Вік як причина життєвої кризи. Вікові кризи особистості	2	2	6
Тема 4. Конфлікти в життєдіяльності людини та їх вирішення		2	6
Тема 5. Віктимність особистості. Види віктимізації		2	6
Тема 6. Термінальні стани. Втрата і травма як причини криз	2	2	6
Тема 7. Соціально-психологічні умови і технології допомоги особистості у подоланні кризових ситуацій	2	2	8
Тема 8. Концептуалізація соціально-педагогічного супроводу як технології.	2	2	8
Тема 9. Соціально-педагогічний супровід особистості в умовах життєвих криз		2	8

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Семінарські заняття – 45 балів, Контрольна робота – 45 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 45 балів Самостійна робота – 10.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка - 45
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік; Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

<p>1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p> <p>2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку</p>

організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Гридковець Л. Світ життєвих криз людини як дитини своєї сім'ї, свого роду та народу: монографія Львів : Скриня, 2016. 516 с.
2. Поліщук В. Вікові кризи в підлітковому і юнацькому віці: базові симптомокомплекси : монографія. Суми: Університетська книга, 2013. 478 с.
3. Пілецька Л. Соціальнопсихологічні особливості професійної мобільності особистості в умовах кризи Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. Ів.- Франківськ, 2013. Вип. 18., Ч. 1. С. 54-72.
4. Психологія особистості: науковий журнал. вип. 1(6). Ів.-Франківськ : ПНУ, 2015. 309 с.
5. Сватенкова Т. Психологічні особливості переживання смисложиттєвої кризи ранньої юності (результати емпіричного дослідження) Психологія особистості: науковий журнал. Ів.- Франківськ, 2015. вип. 1(6). С. 223-232.

Додаткова

1. Віктимологічна профілактика як складова системи профілактики злочинів / Профілактика злочинів: [підруч.] / О. Джужа, В. Василевич, О. Гіда та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. Джужі. Київ: Атіка, 2013. 720 с.
2. Екстремальна психологія: підручник/За заг. ред. О. Тімченка. Київ:ТОВ "Август Трейд", 2007. 502 с.
3. Кризова психологія: навчальний посібник /За заг. ред. проф. О.В. Тімченка. Харків: НУЦЗУ, КП "Міська друкарня". 2010. 383 с.
4. Практична психологія у соціальній роботі / Автор-упорядник О.Л. Протас. Івано-Франківськ, 2017. 86 с.
5. Протас О. Психологічна підтримка постраждалих під час воєнних дій Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», «Психологія», «Медицина»): журнал. 2022.No 7(12) 2022. С.625—638. (у співавторстві).

6. Протас О. Особливості соціально-педагогічної діяльності з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах. Innovations and prospects of world science. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2022. Pp. 508-513.
7. Черезова І. Психологія життєвих криз особистості: навчальний посібник [для студ. вищих навчальних закладів]. Бердянськ, БДПУ, 2016. 193 с.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт науково-дослідної лабораторії екстремальної і кризової психології НУГЗУ .URL: <http://extrpsy.org.ua/>
2. Проблеми екстремальної та кризової психології. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Pekp/index.html

Викладач

доктор педагогічних наук, професор
професор кафедри соціальної
педагогіки та соціальної роботи
Оксана ПРОТАС